

MEDLEMSBLADET

Nr 2, 2015

Blidö–Frötuna skärgårdsförening

Det är lika trångt för båtarna som för människorna. Lite fler bryggplatser skulle inte skada. Foto: Roine Karlsson

Något är på gång i Räfsnäs

Hamnen i Räfsnäs har sedan 1994 drivits av Räfsnäs Hamnförening på uppdrag av kommunen. Räfsnäs är en replipunkt; det är där de boende på öarna runt omkring har sina bryggplatser, parkeringsplatser och sin busshållplats.

Hamnföreningen har velat förbättra logistiken på och omkring kajen och har ett flertal gånger varit i kontakt med kommunen, men utan att få svar. I våras ledsnade hamnföreningen och bjöd in sina cirka hundra medlemmar till en extra stämma. Där beslutade stämman att säga upp avtalet med kommunen.

Då kom diskussioner igång mellan de tre intressenterna; hamnföreningen, kommunen, som äger marken, och Fortifikationsverket, som äger kronbryggan.

– Det vi nu väntar på är att kommunen ska ta kontakt med Fortifikationsverket. Så snart de har kommit överens, är vi beredda att sätta igång, säger Magnus Rammus, som är ordförande i hamnföreningen. Vi har fått bidrag från kommunstyrelsen till en förstudie och väntar bara på att få börja projekteringen.

Det är inte mycket plats mellan glasskiosk och kaj när lastbilarna lossar. Foto: Renée Eklind

Under de tjugo år som hamnföreningen har ansvarat för hamnen, har omvärlden förändrats. Verksamheten på öarnas krogar och vandrarhem har ökat, allt fler utnyttjar sina fastigheter på öarna allt mer och de senast årens milda vintrar gör att öborna har sina båtar kvar i sjön långt in på vintern. Närmare 40 000 personer med barn, hundar och semesterbagage, 900 ton gods i form av mat och dryck till krogar och butiker, tvätt till vandrarhemmen och byggmaterial till öarna ska samsas på en kaj som till ytan är knappa 100 kvadratmeter. Lastbilar, kylbilar och personbilar som lossar och lastar. Då är det trångt!

– Det är ett under att det inte har hänt några olyckor, säger Magnus Rammus. Vi måste försöka separera persontransporterna från godstrafiken så långt det går. Under sommaren har ingenting hänt i förhandlingarna, men nu är semestrarna slut, så till hösten kan förhoppningsvis diskussionerna återupptas.

Renée Eklind

Vad betyder replipunkt?

Stödjepunkt; (i allmänhet) plats som man kan dra sig tillbaka till. Tillbakadragen bas (militär term).

Synonymer: stödjepunkt, bas, utgångspunkt, samlingspunkt.

Källa: synonymer.se

Hyresgäster sökes

Ett reportage, "Fåglar och öbor i symbios", av Peter Hanneberg, fångade mitt intresse. Reportaget handlade om ejderhus på Vegaöarna i Nordnorge. Då väcktes idén om ejderhus på Rådmansö. Vi vill också hjälpa ejdern som nära nog har försvunnit från en del av vår skärgård!

I augusti 2014 besökte därför Josefin Ekberg och jag Lånan, en av Vegaöarna, som har varit en fristad för ejdern i hundratals år. Här fick vi se hur man har byggt kojor av allsköns bråte och som man sedan har bäddat med tång. Under ruvningen sitter kvinnor på vakt, så att fåglarna får häcka ifred.

Under vintern spikade min gode vän Sten Söderlund och jag ihop några olika modeller av ejderhus. I början av april satte vi ut dem på fågelskär där vi vet att det brukar häcka ejder.

Med våra ejderhus vill vi göra det svårare för de bevingade ägggtjuvarna att plundra redet när ådan, (honan), lämnar boet. Hon får också ett visst skydd mot snö, regn och hårda vindar.

Daglig bevakning

Jag bevakade mina holkar i stort sett varje morgon, från solens uppgång fram till klockan sju på morgonen – från början av april, då jag såg den första parningen, fram till mitten av maj när ungarna gick i sjön. Ådorna tittade då och då in i mina holkar, men ingen ville krypa in.

Däremot konkurrerade en storskrakehona och ett fiskmåspar om bostaden. Den kampen vanns av måsarna. Troligen hade jag gjort ingångshålet för litet

för att ejdern skulle våga sig in.

Olle Sjöbloms holkbygge på Fejan föll lite bättre ut och visade att ejdern inte fäster så stor vikt vid arkitekturen. Det kan räcka med några enklare holkar av stenar och ilanddrivna brädor.

På Åland har Sunds jaktvårdsförening byggt häckningskydd som liknar en mindre trekantig kaninbur med en stor ingång. Om ett par år hoppas ålänningarna kunna utvärdera modellen.

Ska vi kunna ha hållbara sjöfågelstammar i framtiden behövs alla viltvårdande insatser. Under vintern kommer jag att bygga flera nya holkar. Den här gången med lite större ingång.

Text och foto: Roine Karlsson.

Ådorna var misstänksamma mot Roines ejderhus, men måsen låg varmt och gott därinne.

Har du glömt?

Du har väl inte glömt att betala din medlemsavgift? Vi vill inte verka tjatiga, men den bistra sanningen är att våra kommunala verksamhetsbidrag fösvann för många år sedan.

BFSF arbetar med skärgårdsfrågor som är viktiga; inte bara för den fasta skärgårdsbefolkningen, utan även för fritidsboende. Sedan de kommunala verksamhetsbidragen fösvann för många år sedan, är föreningen helt beroende av medlemmarnas årsavgifter. Den är idag på 150 kr per år och person. Är det fler medlemmar i samma familj, betalar övriga bara 50 kr.

Och 150 kr är ungefär vad Medlemsbladet kommer att kosta för 2016. Det blir fyra nummer och från och med i år i färg. En liten slant blir dock över till verksamheten, tack vare det ideella arbete som styrelsen och flera andra lägger ned. Men varje år är det tyvärr många medlemmar som glömmet att betala.

Det är lätt hänt. Hör du till den tredjedel som ännu inte betalt medlemsavgiften, så gör det nu. Betala gärna via internetbank och ange ditt namn som avsändare.

PlusGiro 66 39 08-2

Värva en medlem – vinn en bok

Detta är både en kokbok och en spännande skildring av livet på en av Sveriges mest isolerade ögrupper.

Kocken Sarah Anderin bor med sin familj på Svenska Högarna, längst ut i Stockholms skärgård. Där arbetar hon som tillsynsman för Skärgårdsstiftelsen.

– Det är många sjömil till närmaste matbutik, så det gäller att planera inköpen och kunna improvisera mat-sedeln, säger Sarah. Den mat hon har skapat för denna bok följer årstidens rytm och är präglad av skärgårdens råvaror och möjligheter.

Foto: Sarah Anderin

Det är på en gång en loggbok med recept från Sarahs inspirerande kök och en berättelse om livet på en unik plats. Här finns goda enkla recept som passar de flesta livsnjutare.

Sarah delar med sig av ett drinkrecept, som passar lika bra en varm sensommardag som en ruggig höstdag. Med variation så att det ska passa både stora och små.

Höstglöd

Till 10 små glas:

- 1 liter osötad äppelmust
- 1 1/2 dl. rårorsocker
- 2 kanelstänger
- 1 skårad vaniljstång
- 5 hela kardemummakärnor
- Calvados efter tycke och smak

Värm must, socker och kryddor i en kastrull. Låt gärna blandningen dra någon timme. Sila av och tillsätt eventuellt Calvados. Servera drinken varm eller iskall.

Så här gör du:

Om du värvar en medlem har du chans att vara med i utlottningen av Sara Anderins Matbok. Maila namn och adress på den du värvar plus ditt eget namn till urbang@telia.com. När den blivande medlemmen har betalt medlemsavgiften, (som då avser avgiften 2016), lottar vi ut fem böcker bland "värvarna". Utlottningen sker den 15 september.

Svartor på flykt utanför Svenska Högarna. Foto: Roine Karlsson

B

Överklagad vägplan

Regeringen har fått in ett överklagande på vägplanen som gäller sträckan Norrtälje–Kapellskär. Planen fastställdes av Trafikverket i mars i år. När en vägplan är fastställd, följs den alltid av en överklagandetid, innan den kan vinna laga kraft. Trafikverket vet i dag inte när planen vinner laga kraft, eftersom de inte råder över hela tidplanen, utan är beroende av andra myndigheters beslut.

När vägplanen har vunnit laga kraft är nästa steg att upphandla en entreprenör som ska bygga om vägen. Byggtiden beräknas starta sen höst 2015 och vara avslutad 2017.

Fakta: Trafikverket

Tyvölaget samlas för en sista genomgång inför finalen.

Foto: Thomas Takanen

En allvarlig cup på lek

Det började 1976. Ett gäng grabbar på Tjockö hade långtråkigt en dag och utmanade sina kompisar i Räfsnäs på fotboll. Nästa år är det 40-årsjubileum för Skärgårdscupen.

Det som började som en lek har nu blivit blodigt allvar – fast på lek. Skärgårdscupen spelas mellan sju lag; Enskär, Gisslingö, Gräddö, Räfsnäs, Tjockö, Tyvö och Vätö och öarna turas om att stå för värdskapet.

Årets cup gick på Tyvö. Vädergudarna verkade tro att det var vattenpolo som gällde, men trots den vattensjuka planen och blöta åskådare var det aldrig tal om att ställa in.

– Inte trodde vi att det skulle bli så här stort när vi började, säger Ove Jansson på Tjockö, en av de fem killar som drog i gång det hela. Men den här turneringen går ju inte att jämföra med VM, Skärgårdscupen är så mycket viktigare, säger han med ett brett flin.

Trots det tidvis ogynnsamma vädret hade Tyvöborna ordnat ett lysande arrangemang. Hamburgare, korv och räkmackor höll åskådarna vid liv, medan de hejade fram sina lag. De som hejade bäst var ditresta Vätöbor; Vätö vann över Tyvö med 4–1 i finalen.

Jubileet nästa år blir på Tjockö, sannolikt de två sista helgerna i juli, så boka semester redan nu.

Två engagerade "cheerleaders" hjälpte Tyvö fram till finalen.

Foto: Thomas Takanen

re

